

СТЪКЛЕНИЯТ ХОТЕЛ

THE GLASS HOTEL

Copyright © 2020 by Emily St. John Mandel

© Евелина Пенева, *превод от английски*

© Фиделия Косева, *дизайнер на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3660-5

ЕМИЛИ СЕЙНТ ДЖОН МАНДЕЛ

СТЪКЛЕНИЯТ ХОТЕЛ

Превод от английски:

Евелина Пенева

 ciela

На Касия и Кевин

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА

1. Винсънт в океана	9
2. Винаги се връщам при теб.....	11
3. Хотелът	40
4. Приказка	67
5. Оливия.....	106

ЧАСТ ВТОРА

6. Другият живот	125
7. Мореплавателка	139
8. Другата версия на живота.....	157
9. Приказка	166

ЧАСТ ТРЕТА

10. Хорът на компанията	185
11. Зима.....	218
12. Другият живот	251
13. Страната на сенките	270
14. Хорът на компанията.....	302
15. Хотелът	307
16. Винсънт в океана	332
Благодарности.....	341

ЧАСТ

ПЪРВА

1

ВИНСЪНТ В ОКЕАНА

Декември 2018 г.

1

Започваме с края: летях надолу покрай кораба в непрогледния мрак на бурята, дъхът ми секна от удара при падането, камерата ми литна в дъжда...

2

Помети ме. Думите, които написах на един прозорец, когато бях на тринайсет. Отдръпнах се и пуснах маркера от ръката си, все още си спомнях възторга от онзи момент, чувството в гърдите ми като фини отблясъци светлина върху късчета стъкло...

3

Дали съм се издигнала до повърхността? Студът е унищожителен, нищо друго не съществува освен студа...

4

Странен спомен: стоя на брега в Кайет, на тринайсет съм, усещам чисто новата си камера в ръцете студена и странна, снимам вълните на петминутни отрязъци и докато снимам, чувам собствения си глас да прошепва:

„Искам да си ида у дома, искам да си ида у дома, искам да си ида у дома“, само че къде е този дом, щом не е там?

5

Къде съм? Нито съм във, нито съм извън океана, вече не чувствам студ, не чувствам вече нищо, знам, че има граница, но не мога да кажа от коя страна съм, и изглежда, мога да минавам от спомена в спомен, сякаш влизам от една стая в друга...

6

„Добре дошла на борда“, каза третият човек, когато за пръв път се качих на *Нептюн Камбърленд*. Погледнах го, неочаквано си спомних и си помислих: *Ти...*

7

Извън времето съм...

8

Искам да видя брат си. Чувам го да ми говори, спомените ми за него се лутат объркани. Съсредоточавах се с огромно усилие и изведнъж се озовах на тясна улица, в тъмното, в дъжда, в непознат град. Някакъв мъж седеше, останал без сили, пред нечия врата точно пред мен. Не бях виждала брат си от десет години, но знаех, че е той. Пол вдигна очи, достатъчно дълго, за да забележа, че изглежда ужасно, измършавял и изгубен, видя ме, но след това улицата трепна и изчезна...

2

ВИНАГИ СЕ ВРЪЩАМ ПРИ ТЕБ

1994 и 1999 г.

1

В края на 1999 година Пол учеше финанси в университета в Торонто, което трябваше да изживява като истински успех, само че нищо не беше както му се искаше. Като малък вярваше, че ще учи композиране, но в период на трудности преди две години беше продал кийборда си, а майка му не гореше от желание да подкрепя идеята за висше образование без никакво практическо приложение. След няколко престоя в рехабилитационни центрове той не можеше да я обвинява с чисто сърце, затова се записа да учи финанси с мисълта, че това е практична и впечатляващо достойна посока на развитие за възрастен човек: *Погледнете ме, уча за пазарите и движенията на парични средства!* Този бляскав план имаше един недостатък, а именно че темата му се струваше безумно скучна. Векът клонеше към края си и той имаше от какво да се оплаче.

Пол очакваше, че най-малко ще успее да създаде връзки в подходящите кръгове. Светът обаче продължава без изпадналите от него и между всепоглъщащата действителност и времето, в което изпълняваше задълженията на продавач в душегубни работни места, докато се опитваше да не мисли

за всепоглъщащата действителност и времето, прекарано по болници и възстановителни центрове, Пол стана на двайсет и три и изглеждаше състарен. През първите няколко седмици в университета ходеше по купони, обаче открай време не го биваше да завързва разговори с непознати, а и всички му се струваха много млади. На изпитите в средата на срока се представи плачевно, затова в края на октомври прекарваше времето си или в библиотеката – в четене и мъки да породи в себе си интерес към финансите и да промени положението си, или в стаята си, докато все по-силен студ сковаваше града, който го заобикаляше. Стаята беше за един човек, защото един от малкото въпроси, по които той и майка му постигнаха съгласие, беше, че ще е истинска катастрофа, ако Пол има съквартирант и този съквартирант се друса, затова почти винаги беше сам. Стаята беше толкова малка, че в нея го обземаше клаустрофобия, която го отпускаше само ако седи срещу прозореца. Общуването му с другите хора вървеше ограничено и повърхностно. Откъм хоризонта все повече надвисваше тъмен облак изпити, а ученето даваше отчайващи резултати. Полагаше усилия да се съсредоточи върху теорията на вероятностите и случайните променливи. Мислите му обаче постоянно се залутваха към композиция за пиано, именно към онази издържана изцяло в до мажор мелодия, накъсвана от малки отрязъци разрушителни минорни акорди, за която беше наясно, че ще си остане недовършена.

В началото на декември Пол излезе от библиотеката едновременно с Тим, с когото посещаваха общи часове по два предмета, той също предпочиташе да седи на последната редица в залата.

– Довечера зает ли си? – попита Тим. За пръв път от доста време някой го заговаряше.

– Мислех да потърся място, където свирят. – Идеята осени Пол миг преди да я изрече, но изглеждаше като правилна насока за вечерта. Лицето на Тим леко просветля. И при предишния им разговор си бяха говорили за музика.

– Слуша ми се оная група „Балтика“ – сподели Тим, – но трябва да уча за изпитите. За тях чувал ли си?

– За изпитите ли? Да, ще се проваля зрелищно.

– Не. „Балтика“ – примигваше объркано.

Тим май не разбираше от шега, Пол се сети за тази особеност, която вече беше забелязал. Все едно говореше на антрополог от друга планета. Пол си помисли, че това може пък да е някакво начало на приятелство, но не можеше да реши как да поведе разговора: *Забелязах, че и ти като мен май не си съвсем в час, да си сверим бележките*, а пък и Тим вече се отдалечаваше в мрачната есенна вечер. Пол взе броеве на седмичниците от кутиите за вестници до кафенето и се върна в стаята си, където си пусна Петата симфония на Бетовен за компания и след това преглежда обявите, докато не откри „Балтика“. Групата щеше да свири на напълно неизвестно му място, някъде по Куин и Спедайна. Той кога последно беше излизал, за да послуша някоя група на живо? Пол си оформи косата на шипчета, махна ги, пак ги направи, пробва три ризи и излезе от стаята, преди да е предприел някакви други промени, отвратен от собствената си нерешителност. Застудяваше, но студеният въздух действаше някак прояснявашо, терапевтът му беше препоръчал физически упражнения, затова реши да повърви.

Клубът се намираще в мазе под магазин за дрехи в готически стил, слизаше се по тъмно стълбище. Замота се на тротоара няколко минути, когато видя обстановката, притеснен, че може да се окаже някакъв готик клуб – всички щяха да се смеят на джинсите му и на ризата му с поло яка – но

бодигардът на входа едва го удостои с поглед, а от посетителите само половината бяха облечени като вампири. „Балтика“ се оказа трио: бас китарист, друг един тип, който свиреше на непонятни електроники, прикачени към кийборд, и момиче с електрическа цигулка. Каквото и да правеха на сцената, звучеше не толкова като музика, колкото като зле настроено радио, всичко излизаше на странни изблици на статичен шум и откъслечни ноти, от онзи тип хаотична ембиънт електронна музика, която Пол, който цял живот беше почитал Бетовен, изобщо не проумяваше, но момичето беше красиво, затова реши, че всъщност няма нищо против. Ако не се наслаждаваше на музиката, поне можеше да се радва на гледката, която тя представляваше. Момичето се беше привело на микрофона и пееше *Винаги се връщам при теб*, обаче имаше ехо – онзи тип на кийборда беше натиснал крачен педал – и се чуваше като:

Винаги се връщам при теб, връщам при теб, връщам при теб...

Наистина беше лишено от хармония, гласът със звуците от кийборда и изблиците на статичен шум, тогава обаче момичето вдигна цигулката си и това се оказа липсващият елемент. Когато прокара лъка по струните, сякаш прехвърли мост между острови статичен шум и Пол успя да чуе как всичко вече си пасна, цигулката, статичният шум, мъглявата поддръжка на заден фон от бас китарата; за миг музиката го разтърси, после момичето свали цигулката си и музиката отново се разпадна до неравни съставни части, а Пол се почувди как изобщо някой би могъл да слуша подобна какофония.

По-късно, когато групата пиеше на бара, Пол издебна момент, в който цигуларката не говореше с никого, и я заговори.

– Извини ме, ей, само исках да ти кажа, че твоята музика ми харесва.

– Благодаря – каза цигуларката. Усмихна се, но по съдържания начин на изключително красивите момичета, на които продължението им е ясно.

– Наистина беше фантастично – каза Пол на бас китариста, за да не отговори на лошите очаквания и да подплаши цигуларката.

– Благодаря, приятел! – Бас китаристът така засия на среща му, че Пол се запита дали не е друсан.

– Аз съм Пол впрочем.

– Тео – каза бас китаристът. – Това са Чарли и Аника.

Чарли, кийбордистът, кимна и вдигна бирата си, а Аника погледна Пол над ръба на чашата си.

– Мога ли да ви задам един странен въпрос? – Пол страшно много искаше отново да види Аника. – Нов съм в града и не знам къде да ида да потанцувам.

– Даваш надолу по улица Ричмънд, после вляво – упъти го Чарли.

– Не, имам предвид, че съм бил на някои места тук, просто ми е трудно да намеря място, което да си струва, чух се дали пък не бихте могли да ми препоръчате...

– О, да – Тео пресуши остатъка от бирата си. – Да, пробвай в „Систем саунд“.

– В почивните дни обаче е ад – осведоми го Чарли.

– Да, приятел, през почивните недеи да ходиш. Вторник вечер бива.

– Вторник вечер е най-готино – рече Чарли. – Откъде си?

– Дълбините на предградията – отговори Пол. – Вторник вечер в „Систем“, добре, благодаря, ще пробвам. – Обърна се към Аника: – Може пък да те видя там някой път – и се

оттегли светкавично, за да не види пълната ѝ незаинтересованост, която усещаше като студен вятър по гърба си чак до вратата.

Във вторник след изпитите – три „среден“, едно „среден с минус“ и поправка – Пол отиде в бар „Систем саунд“ и танцува сам. Музиката не му хареса, но беше приятно да е сред други хора. Ритъмът беше сложен и той не знаеше как точно се танцува на такава музика, затова само пристъпяше с бира в ръка и се опита да не мисли за нещо. Това ли им беше смисълът на клубовете? Да ти заличат мислите с алкохол и музика? Надяваше се Аника да бъде там, но не видя нито нея, нито другите двама от Балтика сред множеството. Не спираше да ги търси, а те не спираха да отсъстват, най-накрая си купи пакетче с яркосини хапчета от момиче с розова коса, защото екстазито не беше хероин и не се броеше, но на хапчетата им имаше нещо или на Пол му имаше нещо: разполови едно и го глътна, само половината, не почувства нищо, затова глътна и другата половина с бира, тогава вече помещението се люшна, той плувна в пот, сърцето му запрескача и за секунда му се стори, че умира. Момичето с розовата коса изчезна. Пол намери пейка до стената.

– Ей, готин, добре ли си? Добре ли си? – Някой беше коленичил пред него. Доста време беше изминало. Хората се бяха разотишли. Лампите бяха пуснати, ярката светлина го убиваше, ярката светлина беше преобразила „Систем“ в запусната зала с локвички от незнайна течност, които блестяха на дансинга. По-възрастен тип с помъртвял поглед и множество пиърсинги обикаляше с торба за боклуци, събираше бутилки и чаши. След мощната музика тишината представляваше грохотна празнота. Приклекналият пред Пол човек беше управителят на клуба, носеше джинси, те-

ниска на „Рейдиоход“ и сако, каквито управителите на клубовете носеха.

– Да, добре съм – каза Пол. – Извинявам се, май пих повече.

– Не знам на какво си, човек, ама не ти понася – отсъди управителят. – Затваряме, изнасяй се от тука.

Пол се изправи нестабилно и си тръгна, когато излезе на улицата, се сети, че си е забравил палтото, но вече бяха заключили вратата след него. Имаше чувството, че се е отровил. Пет празни таксита го подминаха, преди шестото най-накрая да спре пред него. Таксиджията беше проповядващ трезвеността праведник, който държа на Пол лекция за вредата от алкохолизма чак докато не стигнаха до общежитията. Пол душа даваше да се добере до леглото си, затова само свиваше юмруци и си мълча, докато таксито най-накрая не спря до тротоара. Пол плати – не остави бакшиш – и каза на таксиметровия шофьор да спре да му чете поучения и да си го начуква обратно до Индия.

– Виж, искам да ти изясня, че вече не съм такъв човек – двайсет години по-късно каза Пол на терапевта в рехабилитационния център в Юта. – Само се опитвам честно да опиша човека, който бях по онова време.

– Аз съм от Бангладеш, расистки тъпанар такъв – не му остана длъжен таксиметровият шофьор и заряза Пол на тротоара, където той внимателно коленичи и повърна. След което се добра криво-ляво до сградата на общежитието си, удивен от степента на бедствието, което представляваше.

Противно на всякаква логика, се беше добрал до място в отличен университет, а ето че беше едва декември на пър-

вата му година в елитното учебно заведение и той вече беше приключил с него. Отпаднаше в първия семестър. „Трябва да се опазиш от разочарованието“, беше му казал един терапевт, но той от нищо не се беше опазил, там беше проблемът.

Две седмици по-късно, след протеклите безсъбитийно зимни празници – терапевтът на майка му ѝ беше препоръчал да се отдръпне от сина си, да отдели време за себе си и да даде на Пол възможност да се превърне във възрастен и т.н., затова тя беше заминала за Уинипег да гостува на сестра си за Коледа, но не беше поканила Пол; той прекара Коледа сам в стаята си, обади се на баща си и проведе неловък разговор, в който лъга за всичко точно както правеше в старите времена – и така до 28 декември, най-ниската точка на мъртвата седмица между Коледа и Нова година, когато се нагласи и с пригладена коса и риза с копчета, която беше купил специално за случая, отиде до „Систем саунд“ за още една вторнична вечер. Носеше и джинсите от предишния път и когато влезе в клуба, се сети за пакетчето сини хапчета, които все още бяха в предния му джоб.

Влезе в бара и видя Аника, Чарли и Тео от „Балтика“ да стоят на бара. Вероятно идваха след участие в някое заведение наблизо. Все едно беше някакъв знак. Аника дали не се беше разхубавила от предишния път? Възможно беше. Почти беше приключил със студентския живот, но когато я видя, сякаш зърна друг вариант на действителността – живота, какъвто би могъл да води. Чувстваше, че не е – обективно погледнато – тип, който изглежда зле. Имаше музикален талант. Може би миналото му го правеше интересна личност. Имаше един възможен свят, в който той се среща с Аника и беше в много отношения успешен човек, дори не беше изхвърлен от училище. Можеше да се върне към работата на продавач, този път да се отнесе сериозно към задълженията си и да има приличен доход.

– Виж – двайсет години по-късно каза на терапевта си в Юта, – очевидно е, че съм имал време да размишлявам по този въпрос, естествено, си дадох сметка, че този ход на мисли е откачен и егоистичен, но тя беше много красива и си помислих: Тя е моят билет за излаз от всичко случващо се, имам предвид билета за излаз от усещането, че съм пълен провал...

Сега или никога, помисли си Пол и се приближи към бара в прилив на смелост.

– Здравсти – поздрави го Тео. – Познах те.

– Последвах съвета ти – каза Пол.

– Какъв съвет? – озадачи се Чарли.

– „Систем саунд“ във вторник.

– А, да – сети се Чарли, – ама разбира се.

– Радвам се да те видя – каза Тео и топлина заля Пол.

Усмихна се на всички им и най-вече на Аника.

– Здравсти – поздрави тя, не го направи нелюбезно, но пак се чувстваше онази влудяваща бдителност, сякаш очаква всеки, който я види, да я покани на среща, макар че именно това възнамеряваше да направи и Пол.

Чарли говореше на Тео, който се беше привел, за да го чуе. (Кратко описание на Чарли Ву: дребен с очила и прическа, подходяща за офис, облечен с бяла риза с копчета и джинси, застанал с ръце в джобовете, светлината се отразяваше в очилата му и Пол не можеше да види очите му.)

– Слушай – обърна се Пол към Аника. Тя го погледна. – Знам, че не ме познаваш, но мисля, че си много красива, и се чудех дали някой път не можем да излезем на вечеря заедно.

– Не, благодаря – каза тя. Вниманието на Тео се беше прехвърлило от Чарли към Пол, наблюдаваше го изкъсо, сякаш се притесняваше, че може би ще се наложи да се на-

меси, и Пол разбра: за „Балтика“ вечерта беше протичала чудесно до появата на Пол. Пол се явяваше проблем. Чарли избърса очилата си, очевидно в неведение, кимаше с глава в ритъма на музиката, докато триеше стъклата.

Пол се насили да се усмихне и сви рамене.

– Добре – каза, – няма проблем, без обида, само си помислих, че няма да е лошо да попитам.

– Няма лошо да попиташ – съгласи се Аника.

– Вие, момчета, взимате ли екстази? – попита Пол.

– *Не знам – каза той на терапевта си двайсет години по-късно, – ако трябва да съм искрен, не знам какво съм си въобразявал, в ума ми на това място има само ужасяваща празнота, не знаех какво ще кажа, докато не го казах...*

– Не си падам точно по него – обясни Пол, защото вече и тримата гледаха в него, – искам да кажа, че не съдя никого за нищо, просто никога не съм си паднал по него, сестра ми ми го даде. – Показа пакетчето в дланта си. – Не искам да ги продавам, не се занимавам и с такива работи, но ми се струва, че ще е разсипия да ги изсипя в тоалетната, та се почудих.

Аника се усмихна.

– Мисля, че ги пробвах миналата седмица – рече тя. – Точно такъв цвят имаха.

– *Разбираш защо досега не съм разказвал тази история – говореше Пол на терапевта си двайсет години след случилото се в „Саунд систем“. – Но не знаех, че хапчетата не стават. Мислех, че може би на мен са ми повлияли зле, разбираш ме, че може пък моят организъм да се е объркал нещо след изчистването от дрогата или нещо такова, а не че всеки, който вземе от тях, непременно ще се поболеє или там нещо си, какво остава да...*

– Както и да е, твои са, ако ги искаш – каза той на тази група, която като всички други групи, с които се беше срещал в живота си, щеше да го отхвърли, а Аника се усмихна и взе пакетчето от ръката му. – Доскоро – каза той на всички им, но не специално на нея, защото понякога *не, благодаря* означава засега *не, но може би по-късно*, макар че хапчетата, хапчетата, хапчетата...

– Благодаря – отговори тя.

– Ами начина, по който тя се отнесе – разказваше Пол на терапевта си. – Разбирам защо ме гледаш така, но наистина си мислех, че предишната седмица е пробвала същите хапчета, както сама каза, а заради начина, по който се усмихна, реших, че ѝ е било хубаво, очевидно ги беше харесала, следователно случилото се с мен, когато ги пробвах, просто е било странна реакция на организма ми, както казах, а не нещо, което задължително ще... виж, знам, че се повтарям, но искам да разбереш, че нямаше как да предвидя, искам да кажа, че знам как звучи, но наистина няхах представа, че...

След като Пол си тръгна, Аника взе хапче и даде другите две на Чарли, чието сърце спря половин час по-късно на дансинга.